

De frankeerstempels van de coöperatieve banken in Pijnacker.

Door Qrien Heinsbroek

In Pijnacker waren in de vorige eeuw twee coöperatieve banken actief:

1. De in 1912 opgerichte **Coöperatieve Boerenleenbank**, waarvan de naam in 1925 is gewijzigd in **Coöperatieve Boerenleenbank te Pijnacker**. Na een kleine naamswijziging in 1941 (de plaatsnaam kwam tussen aanhalingstekens te staan) werd de statutaire naam op 20-11-1957 gewijzigd in **Coöperatieve Boerenlenbank (Raiffeisenbank) "Pijnacker"**.

In de praktijk noemde de bank zich **Raiffeisenbank** en dat gebeurde ook in het reclamestempel van de frankeermachine, die in de beginjaren '60 werd aangeschaft.

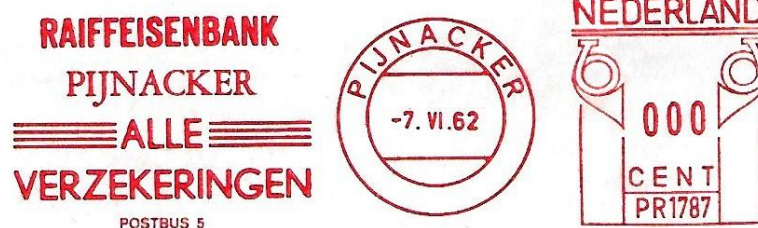
Die frankeermachine was van het merk Postalia en had het nummer **PR 1787**.

2. De in 1907 opgerichte **Coöperatieve Boerenleenbank**, die lange tijd deze statutaire naam heeft gedragen tot 19-10-1973. Toen werd de naam gewijzigd in **Coöperatieve Raiffeisen-Boerenleenbank "Pijnacker" W.A., bij verkorting genaamd Rabobank**.

Ook bij deze bank is in de beginjaren '60 een frankeermachine in bedrijf genomen, ook een Postalia, met het nummer **PR 1887**.

Dat de nummers van de frankeermachines bij de 2 banken in Pijnacker erg op elkaar lijken, is zuiver toeval.

Hiernaast een afdruk van het frankeerstempel van bank nr 1, de **Raiffeisenbank**. In het reclamestempel wordt naast de naam de aandacht gevestigd op **Alle Verzekeringen**.

PR 1787 A1 R 0662¹

¹ Onder de afdrukken staat in vette letters het machinenummer en de aanduiding van die machine, zoals die afdruk in een catalogus staat van de Vereniging van frankeerstempelverzamelaars, **Frankeerstempel.nl**.

Daarachter staat de letter R aangegeven, dat betekent dat de maandaanduiding van de machine in het datumstempel in Romeinse cijfers is.

Vervolgens staat daarachter een 'datum', bestaande uit MMJJ, dus de maand en het jaar (zonder de 19). De 'datum' oktober 1965 b.v. is dan: 1065.

De eerste datum is de eerste bekende gebruiksdatum, en de tweede is de laatste bekende gebruiksdatum. (Één datum is zowel de eerste als de laatste!)

Later komt er een nieuw reclamestempel, waar de slogan *Spaarbank voor iedereen* het motto is. Het postadres van deze bank staat ook op deze afdruk: Postbus 5.

Van deze variant is een laatste afdruk van september 1967 bekend. Maar **waarschijnlijk** is deze machine nog tot omstreeks 1972 gebruikt. (Zie daarvoor de eerste gebruiksdatum van de variant **PR 1787 A3**, hierna de op één na laatste afdruk)

PR 1787 A2 R 0662-0967

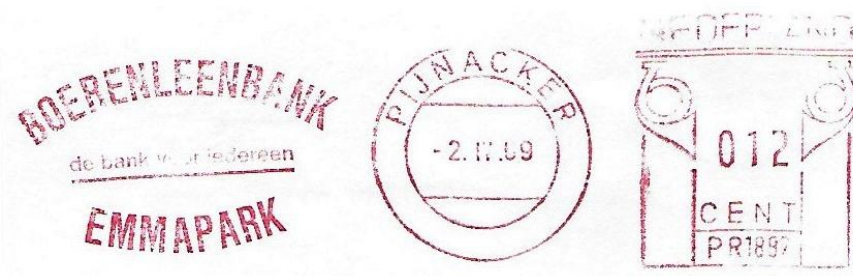
Dan de bank nummer 2, de **Boerenleenbank**, die de frankeermachine met nummer PR 1887 had.

Daar stond in het reclamestempel **Boerenleenbank** en het adres: **Emmapark 42**. Daartussen stond het wapen van de Centrale Boerenleenbank te Eindhoven. Hiernaast een afdruk van dit frankeerstempel.

PR 1887 A1 R 1162-0263

Later is in een nieuw reclamestempel het wapen met kruis en ploeg vervangen door een slogan in eigenlijk wel hele kleine lettertjes: **de bank voor iedereen**. Het huisnummer (42) van het Emmapark is hier weggelaten.

PR 1887 A2 R0469

Deze frankeermachine krijgt vervolgens nog een keer een nieuw reclamestempel, waarvan hiernaast een afdruk staat. Onder de tekst staat het postadres, postbus 17.

PR 1887 A3 R 0672-0275

Dan gaat per **1-1-1976** de **Boerenleenbank Pijnacker** (de gebruiker van PR **1887**) fuseren met de **Raiffeisenbank Pijnacker**, die de frankeermachine heeft met het nummer PR **1787**.

De Boerenleenbank heeft, vooruitlopend op de fusie, als voortzettende bank, op 19-12-1975 de naam gewijzigd in: **Coöperatieve Raiffeisen-Boerenleenbank "Pijnacker"**, bij verkorting genaamd Rabobank.

De naam Raiffeisenbank-Boerenleenbank werd blijkbaar in de praktijk al een tijdje gebruikt en pas in december 1975 geformaliseerd vanwege de fusie met de Raiffeisenbank per 1-1-1976.

Van de variant PR **1887 A3** is n.l. een eerste gebruiksdatum bekend van juni 1972.

Die Raiffeisenbank had trouwens ook een periode voor de fusie in 'hun' frankeermachine (met nummer **PR 1787** !) nog een nieuw reclame-stempel gebruikt.

De tekst was hetzelfde als de variant **3** van PR **1887**, maar hier met hun eigen postbusnummer, n.l. **5**. Daarvan zijn afdrukken bekend van januari 1973 t.e.m. januari 1976.

PR 1787 A3 R 0173-0176

De voortzettende bank (die eerst de PR **1887** in gebruik had), gaat na de fusie de frankeermachine van de geliquideerde bank gebruiken. Dat is dus de PR **1787**.

Hun bestaande postbusnummer **17** blijft gehandhaafd en komt in het datumstempel te staan, waardoor er een nieuwe variant **B1** van de PR **1787** ontstaat.

In het reclamestempel staat nu alleen het logo en Rabobank in de nieuwe huisstijl van na 1972.

PR 1787 B1 R 0176-1280